

Başka Şekilde Konuşuyoruz...

Başka Bir Atölye olarak, mimarlık alanındaki “başka” üretimleri ve bu üretimlerin yöntemlerini, düşünsel arka planını, eyleme dönüşen çabasını merak ediyoruz. Buradaki “başka”dan kastımız, kentsel mekânın yeniden üretiminde mevcut hegemonik ağa eklemelenmeyen, rıza/ikna inşasına karşı çıkan, anaakım yapma biçimlerine teslim olmaya direnen, kendini, çevresini bu yolda dönüştürmeye uğraşan, bunları yeri geldiğinde yüksek sesle dile getiren, yazan-çizen, kendisi de üretimleriyle dönüşüme açık, şeffaf, hesap verebilir, kamu yararını merkeze alan karşı-hegemonya çabaları... Nitekim ezberleri bozmaya cüret edenlerin üretimleri merakımızı, heyecanımızı arttırıyor, keşfetme arzumuzu tetikliyor. Bu karşılaşmalar Atölyemizi de yeniden değerlendirmeye dönüşüyor, zihnimizi açıyor ve kesişim kümelerimizi geliştiriyor. Yani bizlere iyi geliyor....

Bu bağlamda Türkiye'nin mimarlık medyasına baktığımızda şunu görüyoruz. Bu yüzyılın başlarında Süha Özkan'ın “Yedi Tepenin Yedi Mimarı” başlıklı sergisinden Uğur Tanyeli'nin Arredamento Mimarlık'ta yayımlanan “İstanbul Beşlisi”ne, Aykut Köksal'ın “Aykut Köksal ile Mimarlık Söyleşileri”nden Abdi Güzer'in “Kalebodur'la Mimarlar Konuşuyor” programına dek birbirine benzeyen, neredeyse hep aynı isimlere döne döne “sahne kuran”, fotoğraf çekiminden mekân düzenine, hatta koltuğuna dek önden kurgulu-planlı-steril ve de eril mimarlık sohbetlerinin mesleğimizin sadece küçücük bir kesimini, ancak %1'lik azınlığını temsil ettiğini düşünüyoruz. Küresel salgın nedeniyle bu “kurgu” biraz değişse de sohbetlerin özü değişmedi. Yeri geldiğinde Uğur Tanyeli'nin ifade ettiği gibi, “star-mimar imalatını bilinçli olarak” yapan mimarlık medyası, sadece bunu değil, aynı zamanda “kariyer oluşumunu” da biçimlendirirken, kayıtsız kalamadığı “şimdiki gençler” için de kuşaklar icât etmeye çalışıyor (1, 2). Oysa gündelik mesleki deneyimlerimiz bize dayatılan bu ortamların ötesinde bambaşka şeyler gösteriyor. Örneğin bizler Ali Artun'un işaret ettiği gibi “şöhret düşününü” değiliz (3). Bizler için atanmış rolleri değil, kendi hayatlarımızı kendimiz kurmak istiyoruz. Eşit, adil, özgür ve barışçıl bir ortamda nitelikli çevreler tasarlayan öznel olmayı

arzu ediyoruz. Performans baskısı altında kalmamak, emeğimizi sömürmemek, güvencesiz yaşamamak, eril tahakküm altında ezilmemek, piyasa kurallarına razı gelmemek, ekmeğimizi kazanırken kent/doğa katliamı projelerin emekçisi olmak zorunda kalmamak, “yeni normal”in ezilenleri olarak örgütlenme ve dayanışmayı geliştirmek, karşı-hegemonyayı kurmak istiyoruz... Ve çoğunluk biziz. Tam da bu nedenle hakikatin içindeki “başka üretimleri” görmeyi önemli buluyoruz. Bu söyleşi dizisinin temel motivasyonu budur.

Küresel salgın öncesinde programımızı gündelik deneyimlerimizi yerinde gösteren, steril ve eril olmayan bir sohbetler dizisi olarak hayal etmiştik. Beraber üretim yaptığımız, kesiştiğimiz, merak ettiğimiz kişiler ile üretimleri üzerinden sohbet edecek, sohbetlerimizi daha geniş bir kitle ile paylaşmak amacıyla kayıt altına alacaktık. Ancak şimdi koşullarımız değişti. Tabi ki bu da sohbetin bir konusu olacak. Bu koşullarda “mesai saatlerimiz” sonrasında, ertesi güne hazır olmak için kendimizi yeniden ürettiğimiz kıymetli zaman dilimimizde deneyimlerimize başka sesleri katacağız. Programımız hayatımızı çalan bu sistemde, “oturduğu yerden konuşma” rahatlığı ile saatler süren programlar gibi uzun sürmeyecek. Her koşula adapte olarak bize bir gelecek vaad ettiği öne sürülen eğitim ortamının “bir ders saati” civarında beraber olacağız. Böylelikle kendimizi yeniden ürettiğimiz zaman diliminde birbirimizin zamanını/hayâllerini çalmadan, deneyimlerimizi dinamik, çok yönlü ve başka şekilde konuşma imkânı için taze bir zemin kuracağız. Mimarlık medyasında nitelikli bir şekilde parlayıp muhataplarının/faillerinin sessizliğiyle sönüveren mesleki tartışmaları gündeme taşıırken, mimarlık eleştirisine de katkı vermeye çalışacağız (3).

Programın hazırlık safhalarında 2019 yılı başlarında gezdiğimiz ““Afişe Çıkmak: 1963-1980 Solun Görsel Serüveni” Sergisi ve Ali Artun’un sözünü ettiği “68 ODTÜ Afiş Atölyesi” gibi biz de mimarlığın toplumsal ortama katkı sağlayan imaj üretimini dert ettik (4, 5). Bu bağlamda sohbet ettiğimiz kişiyi de görme biçimleri ve “temsil” tartışmamızın içine

katacağız. Kendisini/üretimlerini bir tematik konuşmaya sıkıştırmayacağız. Program tanıtımında seslendirdiğimiz sorgulamalarımızı birlikte mesele edeceğiz. Mimarlık ortamında olan bitenleri açık, şeffaf ve kolektif bir biçimde masaya yatıracağız. Ve bunlar için çok heyecanlıyız...

Sizinle sohbet etmek için sabırsızlanıyoruz. Programımız Çarşamba günleri saat 21:00'da Başka Bir Atölye'nin youtube hesabından canlı yayın olacak. Elbette ilgili herkesin yeni sorularına, eleştirilerine, önerilerine açık olarak. Buluşmayı heyecanla bekliyoruz, sağlıcakla....

Başka Bir Atölye

<https://www.baskabiratolye.com/>

1. URL1. Kültiğin Kağan Akbulut (2017). "Arredamento Star Mimarlar Üretti", <https://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2017/03/12/arredamento-star-mimarlar-uret-ti/>, [Erişim: 4.06.2020].
2. URL2. Bi-özet (2019). "Arredamento Mimarlık'ın Eylül Sayısı Çıktı", <https://bi-ozet.com/2019/09/05/arredamento-mimarlikin-eylul-sayisi-cikti-2/> [Erişim: 4.06.2020].
3. URL3. Ali Artun (2012). "Mimarın Şöhret Düşkünlüğü - Emre Arolat ve Guy Debord", ["https://www.e-skop.com/skopbulten/mimar-in-sohret-duskunlugu-emre-arolat-ve-guy-debord/611](https://www.e-skop.com/skopbulten/mimar-in-sohret-duskunlugu-emre-arolat-ve-guy-debord/611), Skop Bülten [Erişim: 4.06.2020].

4. URL4. XXI (2016). “Zaman Çizelgesi Üzerinden Venedik Mimarlık Bienali Üzerine Yazılanlar”,
<https://xxi.com.tr/i/zaman-cizelgesi-uzerinden-venedik-mimarlik-bienali-uzerine-yazilanlar> [Erişim: 4.06.2020].
5. URL5. MO İstanbul (2019). “Afişe Çıkmak 1963-1980 Solun Görsel Serüveni Sergisi Şubat Sonuna Dek Uzatıldı”,
<http://www.mimarist.org/afise-cikmak-1963-1980-solun-gorsel-seruveni-sergisi-subat-sonuna-dek-uzatildi/> [Erişim: 4.06.2020].
6. URL6. Ali Artun, Yılmaz Aysan (2018). “1968 ODTÜ Afiş Atölyesi”,
<http://www.e-skop.com/skopbulten/1968-%E2%80%9350-yil-1968-odtu-afis-atolyesi/3785> [Erişim: 4.06.2020].